

Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

2025-12-18

Via e-post:

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L4@regeringskansliet.se

Remissvar Ju2025/02076

Betänkandet Bättre ansvarsfördelning (SOU 2025:102)

Svenska jägareförbundet ("förbundet") har nedan angivna synpunkter på förslagen till ändringar av 3 kap 6§ ordningslagen.

I övrigt avstår förbundet från att avge synpunkter eftersom det bedöms ligga utanför förbundets huvudsakliga intresseområde och varken tillstyrker eller avstyrker förslagen i utredningen.

Följande är en sammanfattning av förbundets synpunkter:

- Tillstånd till skjutning med eldvapen inom detaljplanelagt område bör hanteras av den myndighet som ansvarar för vapenfrågor.
- Tillstånd till sprängning inom detaljplanelagt område bör hanteras av kommunen.
- Jägare som utför eftersök av vilt som varit inblandad i en viltolycka åt den myndighet som ansvarar för den verksamheten undantas från kravet på tillstånd för skjutning med eldvapen inom detaljplanelagt område.
- Även den som utför andra uppdrag åt myndighet där behov av skjutvapen föreligger bör undantas från kravet på tillstånd, alternativt kunna erhålla ett tillstånd för skjutning med eldvapen inom detaljplanelagt område i hela landet, av ansvarig myndighet, så länge uppdraget består.
- Skjutbanor som inte hör till Försvarsmakten bör få användas endast efter tillstånd av den myndighet som ansvarar för dessa frågor.

- Konsekvensutredningen är tunn och har inte tagit hänsyn till det arbete som idag sker på uppdrag av myndigheter såsom Polismyndigheten eller Naturvårdsverket.

Skjutning med eldvapen

Att flytta över ansvaret från Polismyndigheten till kommunerna för tillstånd för användning av eldvapen inom detaljplanelagt område är mer komplext än utredningen visar. För de jägare som arbetar på uppdrag av kommun, jagar på kommunal mark eller jagar på mark som omfattas av detaljplan är det en förbättring. Att en kommun ska kunna hantera dessa tillstånd är fullt naturligt. För annan nationellt styrd verksamhet är det problematiskt. Det kan exempelvis handla om viltolycksuppdrag och bekämpning av invasiva arter.

I Sverige finns idag ca. 4100 frivilliga jägare som hanterar ca. 70 000 viltolycksuppdrag åt Polismyndigheten som för närvarande är ansvarig myndighet. En stor mängd av viltolyckorna sker inom detaljplanelagt område. Ibland sker olyckan utanför och avslutas inom detaljplanelagt område. Vid varje viltolycksuppdrag beslutar inre befäl vid Polismyndighetens regionledningscentral om skottlossningstillstånd.

Om ansvaret tillstånd om användning av eldvapen flyttas från den nationella myndighet som ansvarar för viltolycksverksamheten (f.n. Polismyndigheten) till kommunerna skulle det innebära att samtliga 4100 jägare som arbetar med viltolyckor måste söka tillstånd hos kommunen man verkar inom. Många jägare verkar dessutom över flera kommuner och ett tillstånd inom varje kommun skulle då behövas. Dagens lösning med att den nationella myndighet som ansvarar för viltolycksverksamheten (f.n. Polismyndigheten) beslutar om skottlossningstillstånd fungerar inte heller tillfredställande. Polisregionerna gör olika och många gånger gör även befälen inom samma polisregion olika, vilket ibland försvårar viltolycksuppgifterna för jägarna. Därför föreslår förbundet att:

Jägare som utför eftersök av vilt som varit inblandad i en viltolycka på uppdrag av den myndighet som ansvarar för den verksamheten, undantas från kravet på tillstånd för användning av eldvapen inom detaljplanerat område.

Anledningen till att förbundet anger ansvarig myndighet i stället för Polismyndigheten i texten är att den statliga utredningen om ny jakt och viltmyndighet föreslår att det ska utredas hur Trafikverket kan ta över ansvaret för viltolyckorna från Polismyndigheten.

Om varje enskild jägare behöver ett tillstånd från varje enskild kommun, 290 st, blir det även mycket kostsamt. Likaså blir det problematiskt om Trafikverket måste vända sig till Polismyndigheten varje gång en jägare ska genomföra ett trafikeftersök inom eller i närheten av detaljplanelagt område. Avgiften för att söka tillstånd hos Polismyndigheten att använda eldvapen inom detaljplanelagt område är idag 1 890 kronor. Om kommunerna använder samma avgift blir den totala kostnaden för de 4 100 jägarna minst 7 750 000 kronor. Lägg därtill att de flesta jägare hanterar viltolyckor i flera kommuner och kostnaden skulle bli mycket högre. Vissa ekipage specialiserade på eftersök på stora rovdjur verkar dessutom över flera län.

Den ovan angivna statliga utredningen om ny jakt- och viltmyndighet föreslår även att ansvaret för vapenfrågor ska flyttas från Polismyndigheten, vilket innebär att frågorna om viltolyckor respektive vapen, som för närvarande båda hanteras av Polismyndigheten, kan komma att hamna på olika myndigheter beroende på vad politikerna kommer fram till. Även av detta skäl finns anledning med ett undantag från förbudet och inte bara av effektivitetsskäl.

Svenska Jägarförbundet har via ett ramavtal med Naturvårdsverket det nationella ansvaret för förvaltning och utrotning av samtliga listade invasiva däggdjur, fåglar, amfibier och reptiler. Till exempel den invasiva stenmården som lever och föder sina ungar på vinden i vanliga villor. Där kan de orsaka stora och kostsamma skador vilket redan sker i andra länder idag.

Vad gäller arbetet med invasiva arter har tillstånd för skjutning med eldvapen inom detaljplanelagt område utfärdats från respektive polisregion, alltså 7 stycken. Vid en rapport om en invasiv art behövs en snabb insats vilket skulle innebära att förbundet skulle behöva söka 290 tillstånd från olika kommuner för användning av eldvapen inom detaljplanelagt område, alltså lika många tillstånd som det finns kommuner. Det skulle inte fungera i praktiken. Avgiften för att söka tillstånd hos Polismyndigheten att använda eldvapen inom detaljplanerat område är idag 1 890 kronor. Om kommunerna tar samma avgift skulle kostnaden hamna på 548 000 kronor per anställd yrkesjägare. Förbundet föreslår därför att:

Även den som utför andra uppdrag åt myndighet där behov av skjutvapen föreligger bör undantas från kravet på tillstånd, alternativt kunna erhålla ett tillstånd för skjutning med eldvapen inom detaljplanelagt område i hela landet, av ansvarig myndighet, så länge uppdraget består.

Sprängning

Förbundet tillstyrker att tillstånd till sprängning inom detaljplanerat område ska hanteras av kommunen. Detta är rimligt eftersom kommunerna är tillsynsmyndighet enligt lagstiftningen om brandfarliga och explosiva varor.

Skjutbanor

I den statliga utredningen om ny jakt- och viltmyndighet föreslås att ansvaret för skjutbanor ska flyttas från Polismyndigheten till Länsstyrelsen. Förbundet är positiva till den förändringen och föreslår därför att ansvarig myndighet ska ansvara för frågorna enligt följande:

Skjutbanor som inte hör till Försvarsmakten får användas endast efter tillstånd av den myndighet regeringen bestämmer. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utförande och besiktning av skjutbanor.

Konsekvenser

I delbetänkandet har det endast tagits hänsyn till hur förändringen i ordningslagen påverkar Polismyndigheten och kommunerna. Förbundet anser att det är bristfälligt att inte vidga synen och se till hur förslaget påverkar andra grupper som utför uppdrag i hela landet på uppdrag av myndigheter. Förbundet deltar därför gärna i en fortsatt dialog om hur det ska kunna hanteras om regeringen avser att gå vidare med föreslagna förändringar.

SVENSKA JÄGAREFÖRBUNDET

Carl-Johan Djurstedt Holm

Generalsekreterare

Jesper Einarsson

Nationell eftersökssamordnare